

Комунальний заклад «Осинівський освітній комплекс»
Ширяївської селищної ради Одеської області
(повне найменування підприємства із зазначенням підпорядкованості)

Інструкція з охорони праці № 27
для вчителя трудового навчання ЗЗСО

с. Осинівка
(місце видачі)

Комунальний заклад «Осинівський освітній комплекс»
Ширяївської селищної ради Одеської області

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. директора КЗ «Осинівський ОК»

Т.В. Топал

« _____ » _____ 2019 р.

Інструкція з охорони праці № 27 для вчителя трудового навчання ЗЗСО

1. Загальні положення

1.1. Інструкція з ОП для вчителя трудового навчання поширюється на всіх учасників навчально-виховного процесу, які працюють чи навчаються в кабінеті трудового навчання.

1.2. Постійне робоче місце працівника – кабінет трудового навчання.

1.3. Введення в експлуатацію кабінету трудового навчання відбувається на підставі акту-дозволу, складеного комісією по закладу освіти.

1.4. У кабінеті трудового навчання слід проводити заняття лише з цього предмета. Використовувати приміщення з іншою метою (проведення уроків з інших предметів, гуртків іншого напрямку, зборів тощо) не дозволяється.

1.5. Працівник допускається до самостійної роботи за професією після щорічного проходження медогляду, проходження інструктажів з охорони праці.

1.6. Працівник зобов'язаний знати й виконувати вимоги нормативних актів про охорону праці, правила поведіння з устаткуванням на робочому місці.

1.7. Основні небезпечні виробничі фактори на робочому місці:

- ураження електричним струмом при необережному поводженні з електророзеткою, електроапаратурою, електроінструментом;
- загоряння електроапаратури внаслідок використання нестандартних запобіжників;
- отримання травми під час користування несправними меблями;
- травмування внаслідок неміцного кріплення деталі й інструмента; несправності й притуплення інструменту, електрообладнання, безладдя на робочому місці;
- травмування обличчя й очей стружкою, що відлітає;
- поранення рук при дотику ними до деталей, що обробляються;
- поранення рук при відпилюванні дрібних частинок без відвідного клина;
- поранення ніг інструментом, який упав;
- ураження електричним струмом при відсутності заземлення чи несправності проводки;
- поранення при неправильному кріпленні інструмента, що ріже.
- опіки рук гарячим електропаяльником, припоєм;
- опіки рук, очей і обличчя бризками припою;

2. Вимоги безпеки перед початком роботи.

2.1. Перевірити справність меблів у майстерні (стільців, столів, дошки, шаф).

2.2. Перевірте надійність кріплення унаочнення та стендів.

2.3. Перед використанням електроапаратури перевірити електрошнури з метою виявлення видимих пошкоджень ізоляції.

2.4. Про виявлені пошкодження меблів, унаочнення чи електрообладнання повідомити директора освітнього комплексу.

2.5. *Перед ручною обробкою деревини:*

- одягнути спецодяг;
- перевірити наявність та справність інвентарю,

2.6. *Перед ручною обробкою металу:*

- надягніть спецодяг;
- при рубанні металу надягніть окуляри;
- перевірте наявність інвентарю (совок, зміталка, щітка для чищення напилків)
- перевірте стан інструментів індивідуального користування, розкладіть їх у строгому порядку;
- перевірте стан верстатних тисків (губки тисків повинні бути щільно пригвинчені, насічка не спрацьована).

2.7. Перед виконанням електропаяння:

- підготуйте й перевірте справність інструменту, електропаяльника й пристосувань;
- переконайтеся в справності ручки електропаяльника й проводів;
- перевірте надійність заземлення робочого столу;
- переконайтеся, що поблизу вашої роботи немає легкозаймистих матеріалів і пальних рідин.

2.8. Перед роботою із застосуванням переносних електроінструментів (дріль, переносний трансформатор, шліфувалка, пилка, свердлилка, рубанок та ін.), одержуючи інструмент, шляхом зовнішнього огляду переконайтеся:

- у надійності кріплення всіх нарізних сполучень;
- у легкості й плавності руху всіх ходових частин;
- у правильності напрямку обертання інструмента, що ріже;
- у справності струмоведучого шлангового кабелю і захисного заземлення;
- у надійності роботи вимикача.

3. Вимоги безпеки під час роботи.

3.1. Користуйтеся справними меблями.

3.2. Не підключайте електроапаратуру до мережі в розібраному стані.

3.3. Перед заміною запобіжників не забудьте вийняти вилку з розетки мережі.

3.4. Не залишайте без догляду на тривалий час включену електроапаратуру. При тривалих перервах вийміть вилку шнура живлення зі штепсельної розетки.

3.5. Під час ручної обробки деревини:

- Надійно закріпіть оброблюваний матеріал (деревину) у затисках верстата.
- Користайтеся інструментом тільки за призначенню, справним, добре налагодженим і наточеним.
- Кінці полотнин лучкових пилок повинні бути міцно закріплені в шаховках. Полотнини розведені. Шнур повинен забезпечувати необхідний натяг полотнини.
- Стругальні інструменти повинні мати різок чи вивіску в зензубелях, калівках, гелтелях. Задня частина колодки повинна бути округлою й гладкою. Розщеплені частини стругів негайно замінюються. Ручки інструментів повинні бути зручними для роботи.
- Технологічні операції (пиляння, отісування, довбання, свердління, з'єднання деталей) виконуйте на верстаті у встановлених місцях, використовуючи пристосування, упори і підкладні дошки.
- Не допускайте забруднення верстата відходами, стружками.
- Не відволікайтеся під час роботи, стежте за правильними прийомами роботи.
- Готування й розігрівання клею робіть під постійним спостереженням в ізольованому від майстерні і добре вентилярованому приміщенні.
- Користування відкритим вогнем, а також електророзігрівачами в деревообробній майстерні забороняється.
- Щоб уникнути травмування необхідно:
 - стежити за натяжкою полотнини лучкової пилки;
 - застосовувати спрямувач для опори полотнини інструмента при запилюванні;
 - проводити чищення стругів (рубанок, шерхебель, фуганок) дерев'яними клинами;
 - у випадку псування інструмента під час роботи негайно замінити його.

3.6. Під час ручної обробки металу:

- Міцно закріпіть оброблювану деталь у тисках. Важіль тисків опускайте плавно, щоб не одержати травму рук.
- Роботу виконуйте тільки справними, добре налагодженими інструментами.
- Щоб уникнути травмування необхідно стежити за тим, щоб:
 - поверхня бойків молотків, кувалд була опуклою, а не збитою;
 - інструменти (напилки й ін.), що мають загострені кінці-хвостовики, повинні бути постачені дерев'яними, щільно прилягаючими ручками установленої форми без розколів і тріщин;
 - ударні різальні інструменти (зубило, борідок, кернер, крейцмейсель та ін.) мали не збиту поверхню;
 - зубило повинне бути довжиною не менше 150 мм, причому відтягнута його частина повинна дорівнювати 60—70 мм;
 - при роботі напилками пальці знаходилися на поверхні напилків.
- Не перевіряйте пальцями якість поверхні, що обпилюється.
- Не застосовуйте ключів, що мають зев більшого розміру, ніж гайка, не подовжуйте рукоятку ключа шляхом накладування (захоплення) двох ключів.
- Слюсарними інструментами користайтеся тільки за їх прямим призначенням.
- При різанні металу ножицями притримуй заготовку, що відрізається, з листового металу рукою в рукавичці (рукавиці).

3.7. При виконанні робіт з електропаяння:

- Поводьтеся з електропаяльником обережно, не опускайте і не використовуйте його як ударний інструмент.
- При паянні варто остерігатися бризів розплавленого припою і не торкайтеся гарячих місць руками, щоб не обпектися.
- При короткочасних перервах у роботі поклади нагрітий електропаяльник на спеціальну підставку.
- При відлученні з робочого місця виключіть електропаяльник; не виключайте вилку зі штепсельної розетки ривком за провід.
- При паянні, лудінні й роботі з кислотами варто користатися гумовими рукавичками і захисними окулярами.
- Усі хімічні речовини, які застосовуються при паянні, необхідно тримати в скляному посуді з притертими скляними пробками. На кожному посуді повинен бути напис із назвою речовини.
- Травлення виробів перед лудінням і травлення кислоти для готування хлористого цинку варто проводити під витяжною шафою чи в спеціально відведеному приміщенні.
- Будьте обережними із флюсами для паяльних робіт. Не розливайте на стіл, підлогу, на одяг і взуття. Не змочуйте руки і не пробуйте язиком, особливо хлористий цинк (кислоту).
- Застосовуйте захисні окуляри під час паяння.

3.8. Під час роботи із застосуванням переносних електроінструментів (дріль, переносний трансформатор, шліфувалка, пила, свердливка, рубанок та ін.);

- Не допускайте наявності цвяхів та інших металевих предметів в оброблюваному матеріалі.
- Не допускайте вогкості, забруднення, попадання стружок та інших сторонніх предметів на електроапаратуру.
- Стежте за справністю захисного заземлення інструмента.
- Після установки оброблюваної деталі на верстаті чи іншому робочому місці включіть електроінструмент, подавайте (натискайте) його так, щоб не було різкого руху чи поштовху.
- Не працюйте при вібрації електроінструмента.
- Обробляйте деталі в спеціальних пакетах (шаблонах) чи надійно закріплені.
- При відлученні від робочого місця обов'язково відключіть електроінструмент від мережі.
- Ставте електроінструмент у безпечному положенні.
- Працюючи переносним електроінструментом, стежте за кабелем живлення (не допускаючи його скручування, завалу й інших механічних впливів);

- Не робіть часткове розбирання й регулювання інструмента, що ріже, без від'єднання електроінструмента від мережі живлення.
- Не переходьте з однієї ділянки роботи на іншу з не виключеним електроінструментом.
- Зберігайте електроінструмент у визначеному місці.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи.

- 4.1. Відключіть електроапаратуру й електроінструмент від мережі.
- 4.2. Приберіть своє робоче місце, користаючись зміталкою. Здувати стружку, пил ротом чи змітати рукою забороняється.
- 4.3. Прибирання й упорядкування робочого місця виконуйте після припинення руху частин верстата, які обертаються.
- 4.4. На столярному верстаті перевірте наявність і стан клинів, а затискні коробки (задня, передня) загвинти до встановленого зазору (не більш 2—5 мм).
- 4.5. Приведіть у справний стан інструменти (зніміть задирки на молотку, зубилі, керні. Очистіть напилки від стружки).
- 4.6. Щоб уникнути псування насічок на губках тисків не затискайте їх щільно, залишай зазор у 1—2 мм.
- 4.7. Перевірте справність меблів і обладнання. Про виявленні недоліки повідомте директора школи.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях.

- 5.1. При виникненні пожежі в майстерні необхідно:
 - ужити заходів щодо евакуації дітей з приміщення;
 - вимкнути електромережу;
 - повідомити пожежну охорону (тел. 101);
 - повідомити директора школи;
 - знеструмлену електропроводку можна гасити піском, водою, вогнегасником;
 - у випадку загоряння проводів зварювального апарату виключіть його, а потім трансформатор і полум'я загасить піском чи вогнегасником.
- 5.2. При ураженні електрострумом:
 - відключити електроапаратуру від мережі;
 - негайно розпочати допомогу потерпілому, викликати медичного працівника;
 - повідомити про нещасний випадок директора школи.

РОЗРОБИВ _____

Відповідальна за охорону праці

ПОГОДЖЕНО

Голова профспілки ОК _____